

Szczegółowe zasady dyplomowania

na kierunku *filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie*

Zasady i procedury wyboru kierującego pracą dyplomową

Prace dyplomowe powstają w ramach seminariów dyplomowych, których profil zgodny jest z profilem studiów na kierunku *filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie* i poziomem kształcenia (seminaria licencjackie – studia I stopnia, seminaria magisterskie – studia II stopnia). Uprawnienia do prowadzenia seminariów i promowania prac dyplomowych mają nauczyciele akademicki wskazani w § 24 ust. 1 i 2 *Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim*. Zakres tematyczny seminariów określają: zadeklarowana przez prowadzącego je nauczyciela akademickiego przynależność do jednej lub dwóch dyscyplin (literaturoznawstwo, językoznawstwo), do których został przyporządkowany kierunek studiów, oraz własne zainteresowania i kompetencje naukowe. Dopuszcza się pisanie prac dyplomowych poza seminarium pod kierunkiem uprawnionego do opieki nad nimi nauczyciela akademickiego, którego zainteresowania i kompetencje naukowe odpowiadają tematowi planowanej pracy dyplomowej. Pisanie pracy dyplomowej poza seminarium nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczenia seminarium, na które student się zapisał. Warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego jest osiągnięcie efektów uczenia się zapisanych w sylabusie i złożenie pracy dyplomowej najpóźniej do 15 września. Aby móc pisać pracę poza seminarium dyplomowym, student musi uzyskać pisemną zgodę prowadzącego seminarium, nowego opiekuna pracy oraz kierownika jednostki dydaktycznej.

Zadania nauczyciela akademickiego kierującego pracą dyplomową

Do podstawowych obowiązków promotora należą: opieka merytoryczna nad powstającą pracą dyplomową, ustalenie harmonogramu pracy nad dysertacją, egzekwowanie jego realizacji, sprawdzenie gotowej pracy za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w Archiwum Prac Dyplomowych i po pozytywnej weryfikacji dopuszczenie jej do obrony.

Zasady i procedury wyboru tematu pracy dyplomowej

Wybór tematu pracy dyplomowej przez studenta następuje w uzgodnieniu z promotorem, który odpowiada za zgodność tematu pracy z profilem studiów, poziomem kształcenia oraz dyscyplinami, do których kierunek studiów został przyporządkowany. Ostateczną wersję tematu pracy dyplomowej zatwierdza kierownik jednostki dydaktycznej, który ma obowiązek zweryfikować, czy temat spełnia wymogi formalne. Temat pracy dyplomowej musi zostać

zatwierdzony co najmniej na 14 dni przed planowanym egzaminem dyplomowym. W przypadku braku akceptacji tematu pracy przez kierownika jednostki dydaktycznej, temat musi zostać zmodyfikowany i ponownie przedstawiony do akceptacji. Brak akceptacji tematu przez kierownika jednostki dydaktycznej może spowodować przesunięcie terminu egzaminu dyplomowego.

Wymagania formalne i merytoryczne wobec pracy dyplomowej

1. Praca licencjacka

- a. Objętość – od 1 do 2 arkuszy wydawniczych (40–80 tys. znaków). W sytuacji szczególnie uzasadnionej specyfiką badań kierownik jednostki dydaktycznej na wniosek promotora może zezwolić na mniejszy lub większy rozmiar pracy.
- b. Praca licencjacka musi dowodzić przygotowania do prowadzenia badań naukowych przez studenta i sprawdzać efekty uczenia się w zakresie:
 - orientacji w dziedzinie, której dotyczy praca;
 - poprawnego posługiwania się terminologią właściwą dla wybranego obszaru badań;
 - formułowania rozwiniętej, spójnej, logicznej, poprawnej językowo wypowiedzi pisemnej;
 - zbierania materiałów badawczych potrzebnych do pracy, rozpoznawania stanu badań nad podjętym zagadnieniem;
 - samodzielnego selekcjonowania i analizowania zebranego materiału;
 - sporządzania przypisów i bibliografii.

Promotorzy i recenzenci zobowiązani są do uwzględnienia powyższych kryteriów przy ocenie pracy licencjackiej. Recenzja pracy musi zostać napisana w ogólnouniwersyteckim formularzu recenzji dostępnym w Archiwum Prac Dyplomowych. Recenzenci i promotorzy zobowiązani są umieścić recenzje pracy licencjackiej w Archiwum Prac Dyplomowych najpóźniej na 3 dni przed egzaminem dyplomowym.

2. Praca magisterska

- a. Objętość – od 3 do 5 arkuszy wydawniczych (120–200 tys. znaków). W sytuacji szczególnie uzasadnionej specyfiką badań kierownik jednostki dydaktycznej na wniosek promotora może zezwolić na mniejszy lub większy rozmiar pracy.

b. Praca magisterska musi dowodzić umiejętności prowadzenia badań naukowych przez studenta i sprawdzać efekty uczenia się w zakresie:

- pogłębionej i uszczegółowionej znajomości dziedziny, której dotyczy praca;
- poprawnego posługiwania się specjalistycznym językiem i terminologią właściwymi dla wybranego obszaru badań;
- świadomego posługiwania się uzasadnioną metodologią badawczą;
- samodzielnego zbierania materiałów badawczych potrzebnych do pracy, rozpoznawania stanu badań nad podjętym zagadnieniem, hierarchizowania uzyskanej wiedzy;
- samodzielnego formułowania hipotez i sądów badawczych, polemiki z innymi stanowiskami;
- samodzielnego formułowania uzasadnionych wniosków badawczych;
- sporządzania przypisów i bibliografii.

Promotorzy i recenzenci zobowiązani są do uwzględnienia powyższych kryteriów przy ocenie pracy magisterskiej. Recenzja pracy musi zostać napisana w ogólnouniwersyteckim formularzu recenzji dostępnym w Archiwum Prac Dyplomowych. Recenzenci i promotorzy zobowiązani są umieścić recenzje pracy magisterskiej w Archiwum Prac Dyplomowych najpóźniej na 3 dni przed egzaminem dyplomowym.

c. Praca magisterska musi zawierać streszczenie łacińskie

Zasady oceny pracy dyplomowej przygotowanej przez więcej niż jednego studenta

- Autorami jednej pracy dyplomowej może być maksymalnie dwóch studentów.
- Wkład każdego ze studentów piszących pracę dyplomową musi być równy.
- Poszczególne autorskie części pracy dyplomowej muszą być wyraźnie wyodrębnione i/lub opisane we wstępie.
- Dopuszcza się zwiększenie górnego limitu objętości pracy przygotowanej przez dwóch studentów o 50% bez konieczności uzyskiwania dodatkowych zgód.

- Każdy z autorów pracy dyplomowej jest oddzielnie oceniany, co oznacza, że praca dyplomowa musi zostać złożona w formie drukowanej i elektronicznej przez każdego ze studentów osobno, natomiast kierujący pracą oraz recenzent zobligowani są do napisania dwóch recenzji, w których oddzielnie ocenią wkład każdego ze studentów.
- W uzasadnionych przypadkach rada dydaktyczna może ustalić inne zasady wspólnego pisania prac dyplomowych.

Zasady tworzenia komisji egzaminacyjnej

Ogólne zasady tworzenia komisji egzaminacyjnej określa w § 49 ust. 1-3 *Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim*. Komisja egzaminacyjna musi zostać powołana nie później niż 14 dni przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Kierownik jednostki dydaktycznej powołuje skład komisji egzaminacyjnej na wniosek kierownika jednostki, w której powstaje praca dyplomowa. Recenzenta pracy dyplomowej proponuje promotor, uwzględniając jego dorobek naukowy i dydaktyczny w dziedzinie, której dotyczy praca. Recenzentem pracy magisterskiej musi być nauczyciel akademicki mający co najmniej stopień doktora. W merytorycznie uzasadnionych przypadkach recenzentem pracy licencjackiej może być nauczyciel akademicki mający tytuł magistra, pod warunkiem, że został do tego upoważniony przez kierownika jednostki dydaktycznej za zgodą rady dydaktycznej, zgodnie z § 24 ust. 2 *Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim*.

Zasady przeprowadzania egzaminu licencjackiego

Egzamin licencjacki ma formę ustną. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przeprowadzenie egzaminu online.

Egzamin licencjacki sprawdza przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych, w tym przede wszystkim umiejętność obrony koncepcji pracy licencjackiej (uzasadnienie wyboru tematu, materiału egzemplifikacyjnego i bibliografii przedmiotowej etc.), zdolność krytycznej lektury literatury podmiotu i przedmiotu oraz orientację w obszarze naukowym wyznaczonym przez temat pracy licencjackiej i zakres seminarium dyplomowego.

Na egzamin składają się trzy pytania zadane przez komisję egzaminacyjną, w tym jedno związane z problematyką pracy, jedno związane z problematyką wskazanego seminarium licencjackiego określoną w sylabusie, jedno sprawdzające umiejętność tłumaczenia i samodzielnego opracowania tekstu w języku greckim lub łacińskim (na podstawie wybranych w porozumieniu z promotorem 20 stron tekstu). Pytania egzaminacyjne formułują promotor

pracy i recenzent. Przewodniczący komisji czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu i wykonuje czynności wskazane w § 50 ust. 1 *Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim*.

Zasady przeprowadzania egzaminu magisterskiego

Egzamin magisterski ma formę ustną. W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przeprowadzenie egzaminu online.

Egzamin magisterski sprawdza umiejętność samodzielnego prowadzenia badań przez studenta, w tym przede wszystkim umiejętność odniesienia się do pytań, zarzutów lub uwag dotyczących badań własnych (interpretacji wyników, metodologii etc.) i zdolność krytycznej analizy oraz syntezy wybranych zagadnień w dyscyplinie, do której została przyporządkowana praca magisterska, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru naukowego wyznaczonego przez temat pracy i zakres seminarium dyplomowego.

Na egzamin składają się trzy pytania zadane przez komisję, w tym jedno związane z problematyką i metodologią pracy (pozwalające magistrantowi przedstawić m.in. argumentację na rzecz wykorzystanej metody, obranych narzędzi badawczych, selekcji materiału oraz wskazać perspektywy dalszych badań wynikających z ustaleń poczynionych w pracy), jedno związane z dyscypliną naukową, do której została przyporządkowana praca, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki seminarium magisterskiego, jedno sprawdzające umiejętność tłumaczenia i samodzielnego opracowania tekstu w języku greckim lub łacińskim (na podstawie wybranych w porozumieniu z promotorem 30 stron tekstu). Pytania egzaminacyjne formułują promotor pracy i recenzent. Przewodniczący komisji czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu i wykonuje czynności wskazane w § 50 ust. 1 *Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim*.

Zasady monitorowania procesu dyplomowania

Proces dyplomowania monitoruje komisja ds. monitorowania procesu dyplomowania powołana przez radę dydaktyczną. Ewaluacja procesu dyplomowania z danego roku akademickiego przeprowadzana jest od października do grudnia następnego roku akademickiego. Komisja monitoruje proces dyplomowania, analizując protokoły egzaminacyjne i recenzje wybranych przez siebie 5 prac licencjackich i 5 prac magisterskich, złożonych w Archiwum Prac Dyplomowych w roku poprzednim. Jeśli w danym roku akademickim liczba przeprowadzonych egzaminów dyplomowych jest mniejsza, ewaluacji

podlegają wszystkie egzaminy i recenzje prac dyplomowych. Analizie podlega także proces dyplomowania prac studentów, którzy nie zostali przez recenzentów dopuszczeni do egzaminu dyplomowego, oraz egzaminy dyplomowe, które zakończyły się wystawieniem oceny niedostatecznej.

Komisja sprawdza przede wszystkim:

- przestrzeganie terminu udostępniania studentom recenzji przed egzaminem dyplomowym;
- rzeczowość, kompletność i trafność uzasadnienia ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez kierującego pracą i recenzenta lub recenzentów;
- zasadność różnic w ocenach pracy dyplomowej wystawionych przez kierującego pracą i recenzenta lub recenzentów;
- przestrzeganie zakresu merytorycznego egzaminu dyplomowego;
- przestrzeganie procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Z przeprowadzonej ewaluacji procesu dyplomowania komisja sporządza raport, który przedstawia radzie dydaktycznej. Rada dydaktyczna ma obowiązek przesłać raport do Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia do końca semestru następującego po roku akademickim będącym przedmiotem analiz. W przypadku stwierdzenia uchybień, w raporcie muszą znaleźć się też propozycje działań naprawczych lub doskonalących proces dyplomowania. W przypadku stwierdzenia rażących błędów indywidualnych pracowników biorących udział w procesie dyplomowania rada dydaktyczna ma obowiązek poinformować o tym bezpośredniego przełożonego pracownika, kierownika jednostki dydaktycznej oraz dziekana Wydziału Polonistyki, którzy powinni wobec pracownika wyciągnąć konsekwencje zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, kierownik jednostki dydaktycznej ma obowiązek reagować na bieżąco, jeśli zostaną zgłoszone nieprawidłowości w przebiegu procesu dyplomowania.

Maksymalna liczba prac dyplomowych, którymi nauczyciel akademicki może kierować w danym roku akademickim na studiach organizowanych na Wydziale Polonistyki

Maksymalna liczba prac dyplomowych, którymi nauczyciel akademicki może kierować w danym roku akademickim, wynosi 25, przy czym liczba prac magisterskich będących pod naukową opieką jednego nauczyciela akademickiego w danym roku akademickim nie może przekroczyć 15. Przez pracę magisterską kierowaną przez nauczyciela akademickiego rozumie się tu pracę dyplomową pisaną na II roku studiów II stopnia. Do maksymalnej liczby

prac dyplomowych, którymi nauczyciel akademicki może kierować w danym roku akademickim, wliczają się także prace pisane przez studentów po wznowieniu studiów, zgodnie z § 13 *Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim*. W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek nauczyciela akademickiego rada dydaktyczna może wyrazić zgodę na podwyższenie maksymalnej liczby prac dyplomowych będących pod jego opieką naukową w danym roku akademickim.